

Handläggare
Peter Östlund
Telefon: 08 50830146

Till
KN 2023-06-14

Byggnation av ceremonilokal vid Strandkyrkogården – genomförandebeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Kyrkogårdsnämnden fattar genomförandebeslut avseende byggnation av en ceremonilokal vid Strandkyrkogården till en beräknad investeringsutgift om 49 mnkr.

Svante Borg
Förvaltningschef

Sammanfattning

Kyrkogårdsförvaltningen har tagit fram underlag för att kyrkogårdsnämnden ska kunna fatta genomförandebeslut avseende investeringen i en ceremonilokal vid Strandkyrkogården i södra Stockholm. Investeringen beräknas uppgå till sammanlagt 49 mnkr och omfattar en byggnad innehållande ceremonilokal, väntrum, entréhall, toaletter, utrymmen för kistmottagning, mm. En förgård med tillhörande skärmtak ska kunna fungera för utomhusceremonier.

Byggnationen beräknas starta höst 2023 för att stå klar vår 2025.

Bakgrund

Strandkyrkogården har ett naturskönt läge i Stockholms sydöstra hörn. Begravningsplatsen, som invigdes 1996, är på 25 hektar med plats för cirka 20 000 gravar. Här sker dock relativt sett få gravsättningar per år. På Strandkyrkogården finns fortfarande plats för kistgravar, vilket saknas på flera av stadens begravningsplatser. Strandkyrkogården har ingen ceremonilokal varför dödsboet

hänvisas att vid behov använda något av Skogskyrkogårdens kapell. Därefter transporteras kistorna för gravsättning på Strandkyrkogården.

På begravningsplatsen finns gravkvarter för ett flertal trosamfund. Här finns exempelvis gravkvarter för muslimer, hinduer, sikher respektive buddister och mandéer. Hinduer, sikher och buddister har särskilda ceremoniplatser utomhus på sina respektive gravkvarter. Särskilda kvarter finns också för naturgravar i skogsområde. Särskilt mandéer har efterfrågat en ceremonilokal på begravningsplatsen. Begravningsentreprenörer är också positiva till att Strandkyrkogården får en ceremonilokal.

Redan 2013 lyfte kyrkogårdsnämnden frågan om byggandet av en ceremonilokal för att öka begravningsplatsens attraktivitet. Kyrkogårdsförvaltningen har sedan i verksamhetsplan 2016 haft ett uppdrag att se över planeringen av hela Strandkyrkogården.

Utredning

Förvaltningen har anlitat arkitekt Åsa Flarup Källmark på A-sidan arkitekter för att ta fram ett lokalprogram och en volymstudie för en ny ceremonibygnad. Landskapsarkitekt Elin Samuelsson, som tidigare gjorde landskapsutredningen har varit behjälplig i utredning av markplaneringen för en ny ceremonilokal.

Programförutsättningar

Utredningen har använt sig av följande programförutsättningar: En ceremonilokal som kan inrymma upp till hundra sittande. Möjlighet till utomhuscereemonier med större antal deltagande i anslutning till byggnaden. Väntrum för begravningsgäster. Angöring och förberedelserum för kistor. Tillgång till besökstoletter från utsidan. Utrymmen för officianter/bärare. Ceremonibygnaden ska ha en ickekonfessionell och flexibel utformning för att kunna inrymma olika begravningsstraditioner och varierande antal begravningsgäster.

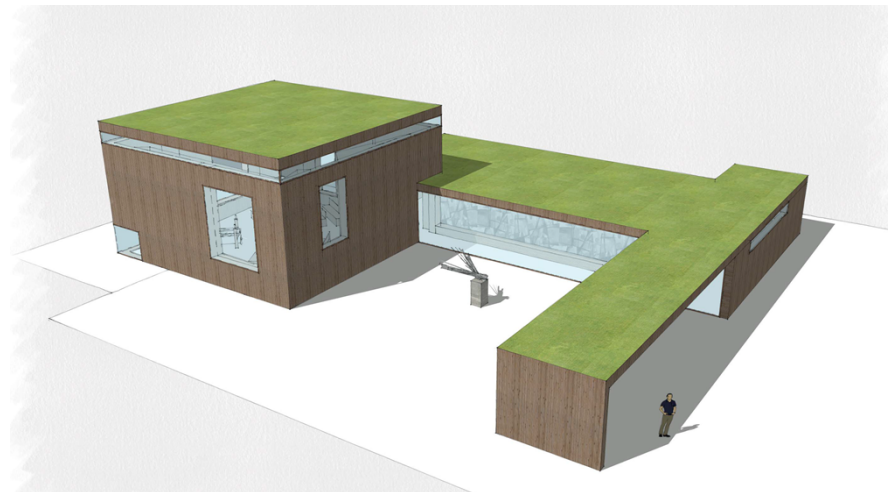
Det är att ceremonilokalen utgör en naturlig målpunkt i landskapet, ges ett naturskönt läge och har god tillgänglighet. Byggnaden ska ges en värdig framtoning med hög kvalitet i utförande och gestaltning.

Arkitektens förslag

Byggnaden placeras i ett naturskönt läge intill en ekdunge och ett befintligt källflöde som fyller på en damm.

Läget har valts ur ett symboliskt perspektiv. Här finns en övergång mellan källflödet och dammen och där är sjöutsikt utöver Drevviken möjlig. Anknytningen till vatten som förmedlare av liv-död-liv finns på platsen och kan visualiseras vidare ända in i ceremonirummet.

Ceremonirummet ska fungera konfessionslöst och är ett rum utan riktningar. Samtidigt ska rummet ge utblickar, över en vattenyta, över en ekbacke, mot en berghäll. Möbleringen kan förändras och kompletteras utifrån behov. Den anslutande entrégården ska även fungera för utomhusceremonier. Gården inramas av ceremonibygnaden, ett skärmtak och en vacker berghäll.

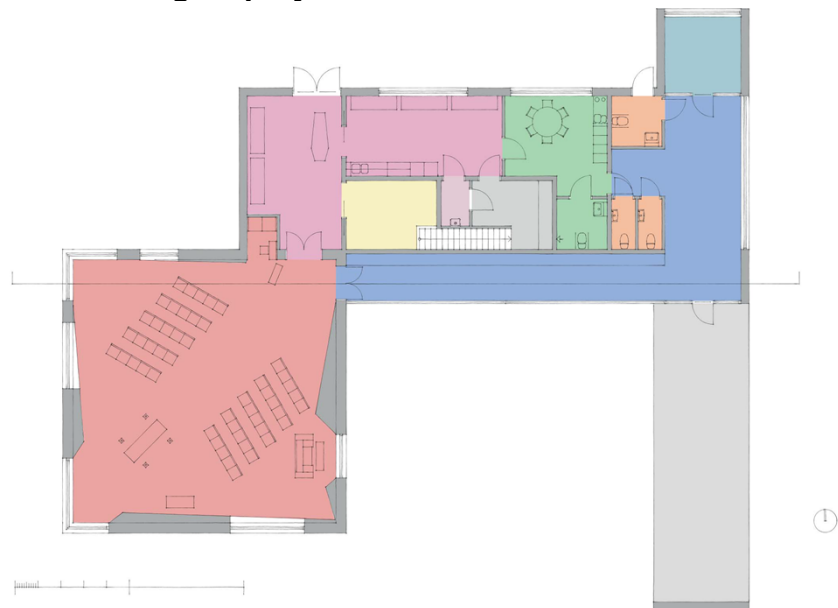
Med sin placering och utformning ska byggnaden visuellt fungera som en tydlig målpunkt i landskapet. Separata entréer anordnas för besökare och för kistmottagning. Befintliga parkeringar utnyttjas i så hög grad som möjligt. En ny entréväg, parkering för personer med funktionsnedsättningar och markanpassningar måste dock utföras.

Projektets mål och syfte

Projektet syftar till att öka attraktiviteten och öka nyttjandet av Strandkyrkogården och därmed minska efterfrågan av gravmark i övriga Stockholm. På Strandkyrkogården erbjuds kistgravar samt en mångfald av gravskick i en naturskön miljö. Projektet bidrar till förbättrad service för anhöriga och begravningsbyråer.

Ceremonilokalen kommer även att vara en alternativ ceremoniplats under renoveringen av Skogskrematoriet på Skogskyrkogården 2025-2028.

Beskrivning av projektet

Byggnaden har en bruttoarea i entréplan på 367 kvm samt teknikutrymmen i källarplan på 75 kvm. En stensatt entrégård ska kunna användas för utomhusceremonier och entrétaket kan då också fungera som väderskydd. Entréhallen har en uppglasad del mot entrégården. Här finns en konstavvägg och en lång bänk för väntande begravningsgäster med utsikt över entrégården.

Ceremonirummet är riktningsslöst, flexibelt, har en generös rumshöjd och utblickar över vatten och natur. Möblering sker med flyttbara bänkar för 50 sittande och kan kompletteras med stolar för ytterligare 25-50 sittande. Ceremonirummet ska ha god akustik och förses med hörslina och ljudanläggning.

Kistintag sker från baksidan där också utrymmen med möjlighet till blomsterdekoration finns. Ett väntrum för officiant/kapellvärd/bärare är utrustat med rullstols wc (RWC). I anslutning till kapprummet finns ett samtalsrum/grupprum. En RWC är också nåbar från utsidan av byggnaden. Angöring sker via en ny entréväg. Befintliga p-platser ska i huvudsak användas.

Byggnaden ska uppföras i prefabricerad betongstomme med ytskikt av trä, både ut- och invändigt. Golvytor utföres i terazzo-betong.

Taklandskapen förses med sedummattor för att minska avrinning och bidra till ny grönstruktur. Uppvärmning sker med bergvärme eller motsvarande miljövänlig teknik. Dagvatten omhändertas lokalt.

Byggnaden kompletteras med en ny damm som förmedlar övergången mellan ceremonirum och den befintliga dammen. En broövergång över det befintliga källdraget behövs för att klara tillgängligheten.

Planeringsorganisation

Projektet utgör en del av arbetet med att omgestalta Strandkyrkogården för att öka attraktiviteten. Detta arbete sker inom Begravnings- och serviceavdelningen. Genomförare av byggnadsprojektet är Tekniska avdelningen som även utser projektledare.

Styrgrupp

Styrgruppen består av förvaltningschefen, chefen för begravnings- och serviceavdelningen och chefen för tekniska avdelningen.

Tidplan för projektet

Upphandling av entreprenörer sker under hösten 2023. Start av markanpassningar höst/vinter 2023 och byggnaden stå klar 2025.

Projektets lönsamhetskalkyl, projektram och budgetkonsekvenser.

Kostnadskalkyl

En kostnadskalkyl har tagits fram som redovisar kostnader för själva byggnaden, markarbeten och byggherrekostnader i form av projektledning, projektering och byggledning.

Beräknade kapitaltjänstkostnader:

Avskrivningstiderna varierar för olika delar av projektet men beräknas i genomsnitt till cirka 33 år.

Budgetkonsekvenser för kyrkogårdsnämnden

Begravningsavgiften uppgår 2023 till 6,5 öre. Nämnden har getts budgetförstärkningar för att prioritera underhållsinsatser. Vid en avskrivningstid enligt ovan beräknas byggnaden av en ceremonilokal vid Strandkyrkogården generera cirka 0,2 mnkr år 1 i

kapitaltjänstkostnader. Därefter minskar kapitaltjänstkostnaden. Detta är beräknat på dagens räntenivåer som kan förändras över tid.

Driftskostnader

Kostnader för driften av byggnaden kan hänföras till fastighetskostnader. Driftsättning beräknas kunna ske tidigast 2025.

Konsekvensanalys

Projektet bedöms inte medföra några betydande miljökonsekvenser. Under byggnation kan visst byggbuller förekomma men bedöms inte påverka övrig verksamhet på platsen. Vatten tas om hand lokalt och byggnaden utförs med hög energieffektivitet och i sunda material. En god arbetsmiljö eftersträvas för begravningsentreprenörer, kapellvärdar och ceremoniförrättare. Projektet bedöms inte innebära konsekvenser för barn och unga. Förvaltningens bedömning är att detta ärende varken innebär direkta konsekvenser för kvinnor respektive män och någon ytterligare jämställdhetsanalys behöver inte göras.

Bedömning av risker och osäkerhetsfaktorer

De risker som identifieras kan kopplas främst till projektets tidplan och kostnader:

Kostnader

- Markens beskaffenhet, geoteknik, inflation och det rådande världsläget kan innebära ökade kostnader/fördröja tidplanen. *Åtgärd:* De kostnadskalkyler som tagits fram har en hög risk (25%) räknats in.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kyrkogårdsförvaltningen föreslår att kyrkogårdsnämnden fattar genomförandebeslut avseende byggandet av en ceremonilokal på Strandkyrkogården, till en beräknad investeringsutgift om 49 mnkr.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Svante Borg, Förvaltningschef	2023-06-09